

Scientific Journal

VIRTUS

#45, June, 2020
published since 2014

2020

ISSN 2410-4388 (Print)
ISSN 2415-3133 (Online)

Scientific Journal *Virtus*
Issue # 45, June, 2020
Published since 2014

*Recommended for publication by the Council of
NGO "Sobornist" (the proceedings No.10, June 29, 2020).*

Founder: Scientific public organization
"Sobornist" (Ukraine).

Publisher: Center of Modern Pedagogy "Learning
Without Borders" (Canada).

Partners:

- + Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine);
- + Lugansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine);
- + Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine);
- + SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);
- + Consortium for Enhancement of Ukrainian Management Education (Ukraine);
- + Pomeranian Academy in Slupsk (Poland);
- + Baku Islamic University (Azerbaijan);
- + University of the town of Nish (Serbia);
- + Zielonogorski University (Poland);
- + Center of Modern Pedagogy "Learning Without Borders" (Canada).

*Virtus: Scientific Journal / Editor-in-
Chief M.A. Zhurba - June # 45,
2020. - 277 p.*

Editor-in-Chief:

Zhurba M.A., Ph.D., professor, Head of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Deputy Editor-in-Chief:

Kuzmichenko I.O., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Humanities of SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine);

Talishinski E.B., Ph.D., associate professor, Head of the Department of Public Disciplines of the Baku Islamic University (Azerbaijan);

Starichenko E.V., Head of Analytical Department of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Mainhandling Editor:

Kravchenko Yu.V., Manager on international cooperation of the scientific public organization "Sobornist" (Ukraine).

Journal Indexing:

✓ **Google Scholar** is a freely accessible web search engine that indexes the full text or metadata of scholarly literature across an array of publishing formats and disciplines. The Google Scholar index includes most peer-reviewed online academic journals and books, conference papers, theses and dissertations, preprints, abstracts, technical reports, and other scholarly literature, including court opinions and patents. Google Scholar's database contains roughly 389 million documents including articles, citations and patents making it the world's largest academic search engine.

✓ **Scientific Indexing Services (SIS) (USA)** is academic database which provides evaluation of prestigiousness of journals. The evaluation is carried out by considering the factors like paper originality, citation, editorial quality, and regularity & international presence.

✓ **Citefactor (USA)** is a service that provides access to quality controlled Open Access Journals. The Directory indexing of journal aims to be comprehensive and cover all open access scientific and scholarly journals that use an appropriate quality control system, and it will not be limited to particular languages or subject areas.

✓ **ResearchBib** is open access with high standard indexing database for researchers and publishers. Research Bible may freely index journals, research papers, call for papers, research position.

✓ **Scientific Journal Impact Factor (SJIFactor)** is an international, recognized platform for promoting scientific achievements, as well as supporting publishers and scientific communities interested in state-of-the art research activities in innovation and applied science areas.

Journal «Virtus» has been positively evaluated in the SJIF Journal Master List evaluation process. **SJIFactor = 5,194.**

✓ **Directory of Research Journal Indexing (DRJI)** is to increase the visibility and ease of use of open access scientific and scholarly journals thereby promoting their increased usage and impact. DRJI supply champion has access to global-renowned content in all discipline areas including magazine and journal articles. DRJI advocate, educate, and provide the central resource for indexing.

✓ **International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)** – academic database was organized with the aim of creating an open platform for scientific research around the world. IIJIF provides the necessary communication of scholars, editors, publishers and conference organizers, through its exclusive services: provides indexing of scientific journals (calculates the impact factor), forms a list of national/international conferences and journals.

**Certificate of Mass Media Registration:
KB № 21060-10860P from 24.11.2014 p.**

Journal Editorial Staff Contact Information.
e-mail: virtustoday@gmail.com
website: <http://virtus.conference-ukraine.com.ua>

© Authors of the Articles, 2020.

© Scientific Journal «Virtus», 2020.

Editorial Board:

Aliyeva S.I., Ph.D., professor, Institute of History National Academy of Sciences of Azerbaijan (Azerbaijan).

Aliyeva S.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyeva Y.N., Ph.D., associate professor, Baku State University (Azerbaijan).

Aliyev M.N., Ph.D., professor, Baku State University (Azerbaijan).

Arslan C.H., Ph.D., professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

Bohonkova J.A., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Chyzhova O.M., Ph.D., professor, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine).

Ciftci S.S., Ph.D., associate professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

De Serio B., Ph.D., professor, University of Foggia President of AIM (Italy).

Dombi-Fáy A., prof. dr., CSc, PhD, dr. hab., Professor of Pedagogy, Faculty of Education Hungary, Szeged University "Juhász Gyula" (Hungary).

Drachuk O.P., Ph.D., associate professor, National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya (Ukraine).

Fóris-Ferenczi R., Ph.D., associate professor, Docent, Vice-dean, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Hamarta E.S., Ph.D., professor, Necmettin Erbakan University (Turkey).

Jovanovic P., Ph.D., professor, University of the town of Nish (Serbia).

Kalko I.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Karabacak N.N., Ph.D., associate professor, Recep Tayyip Erdogan University (Turkey).

Karlovitz Já.T., Ph.D., associate professor, Óbuda University (Hungary).

Kasyanova O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Kasyanova V.A., Ph.D., associate professor, Institute of Chemical Technologies Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Komarevtseva I.A., Ph.D., professor, SE «Lugansk State Medical University» (Ukraine).

Korotkova E.A., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Kravchuk O.O., Ph.D., professor, Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute (Ukraine).

Mennell S., Ph.D., professor, University College Dublin (Ireland).

Mihailovic S., Ph.D., professor, Institute of Serbian Culture Pristina-Leposavic (Serbia).

Moskalyova L.Yu., Ph.D., professor, Melitopol Bogdan Khmelnytsky State University (Ukraine).

Okulicz-Kozaryn W., dr.hab., MBA, Member of the International Scientific Association of Economists and Jurists "Consilium" (Switzerland).

Pagava O.V., Ph.D., associate professor, Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (Ukraine).

Parlar Ali, Ph.D in Pharmacology, Assistant Professor, Medical Faculty, Department of Pharmacology, Adiyaman University (Turkey).

Pashayeva A.N., Ph.D., senior researcher at the Philosophy Institute of NA of AR, Baku (Azerbaijan).

Polishchuk O.P., Ph.D., professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Polovyi M.A., Ph.D. in History, D.Sc. in Political Science, professor, Vasyl Stus Donetsk National University (Ukraine).

Potapenko E.V., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University (Ukraine).

Sapenko R., Ph.D., professor, Zielonogorski University (Poland).

Semaniuk V.Z., D.Sc., Associate Professor, Ternopil National Economic University (Ukraine)

Shpak D.O., Ph.D., associate professor, Mykolajiv branch of Kiev National University Culture and Arts (Ukraine).

Radchenko O.V., Ph.D., professor, Pomeranian Academy in Slupsk (Poland).

Rohit Kumar Verma, B.com.LL.b, Poet & Researcher, Writer, Institute of Law Jiwaji Univeristy (India).

Shchudlo S., Ph.D., professor, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (Ukraine).

Stoffa Ján, prof. Ing., DrSc., emeritus professor, Palacký University in Olomouc (Czech Republic).

Stoffová V., prof. Ing., CSc., Ph.D., Department of Mathematics and Informatics, Faculty of Education, Trnava university in Trnava (Slovakia).

Svintsitska O.I., Ph.D., associate professor, Zhytomyr Ivan Franko State University (Ukraine).

Szamosközi I., dr, professor, the Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Applied Psychology of the Babeş-Bolyai University (Romania).

Takács M., prof. dr., Ph.D., professor, Hungarian Language Teacher training Faculty, University of Novi Sad, Subotica (Serbia).

Torgyik Ju., Ph.D., professor, Kodolányi János College (Hungary).

Tsyurupa M.V., Ph.D., professor, National University of Defense of Ukraine (Ukraine).

Ustymenko-Kosorich O.A., Ph.D., professor, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University (Ukraine).

Vveinhardt J., Ph.D., professor, Vytautas Magnus University, Lithuanian Sports University (Lithuania).

Yeremenko A.M., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

Zhurba A.M., Ph.D., associate professor of International Academy of Personnel Management (Ukraine).

Zavatskaya N.Yev., Ph.D., professor, Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University (Ukraine).

The authors of materials are responsible for plagiarism, accuracy of the represented facts, quotes, figures and surnames. Editorial staff reserves the right for insignificant editing and reduction and also literary revision of the articles (with preservation of the main conclusions and style of the author). The editorial board of the journal may not share world outlook of the authors.

CONTENT

PHILOSOPHY

Averianova N.M., Voropayeva T.S.
FORMATION OF MODERN GEOPHILOSOPHY
AND GEOCONFLICTOLOGY 12

Dyachenko A.V.
FEATURES OF GERMAN AND UKRAINIAN
UTILITY ETHNOGRAPHY 17

Losyk O.M.
THE TRIAD OF «INTELLECTUAL» –
«GOVERNMENT» – «SOCIETY»: POLITICAL
AND SOCIAL CONTEXTS OF INTERACTION 24

Prokopovych L.V., Kyrylova A.G.
MASKS IN THE “THEATER” OF BEING IN THE
CONTEXT OF THE COVID-19 PANDEMIC 28

Symon Yu.S., Volodchenko A.O.
METHODOLOGICAL STRATEGY AND FEATURES
OF OVERCOMING THE CRISIS OF THE PHILOSOPHY
OF LAW AT THE BEGINNING OF THE XXI CENTURY 32

Tsyurupa M.V., Barannik M.V.
NETWORK OF COMMUNITIES IN THE STRUCTURE
OF CIVIL SOCIETY: A COMPARATIVE ANALYSIS OF
CURRENT POSITIONS (SOCIO-PHILOSOPHICAL ASPECT) 36

Shavrina I.V.
RELIGIOUS STUDIES EDUCATION ISSUES IN UKRAINE 41

PSYCHOLOGY

Blyskun O.O.
SOCIO-PSYCHOLOGICAL FACTORS
OF SUCCESS OF YOUTH REINTEGRATION
IN THE SOCIO-CULTURAL ENVIRONMENT
IN THE CONTEXT OF ITS DEVELOPMENT..... 43

Orlovskaya O.A.
FAMILY ADAPTATIONS OF MEMBERS
OF THE COMBATANTS: THE PROBLEMS
AND THE WAYS OF THEM OVERCOME 47

PEDAGOGY

Bebykh V.V., Kotelevcka R.A.
PRINCIPLES OF USING FOREIGN LANGUAGE
MULTIMEDIA CONTENT IN DISTANCE
AND ONLINE TRAINING 51

Bruyeva V.A.
ADAPTIVE TECHNOLOGY OF MASTERS
PROFESSIONAL TRAINING OF INTELLECTUAL
PROPERTY MANAGEMENT WITH THE USE
OF CONTEXT-CONCENTRIC APPROACH 57

Vorona L.I.
REGIONAL FEATURES OF EXTRACURRICULAR
EDUCATION OF SUMY 61

Dmytruk Z.A.
CONCEPTUAL PRINCIPLES OF BUILDING
A POSITIONING PROCESS MANAGEMENT MODEL
GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTION
IN THE REGIONAL MARKET OF EDUCATIONAL SERVICES ... 65

Zamrozevuch-Shadrina S.R.
PECULIARITIES OF CONDUCTING PHYSICAL
AND HEALTH WORK WITH JUNIOR SCHOOLCHILDREN 70

Zubrytskyy I.Ya.
O. TYSOVSKY ON THE PROBLEMS OF SCHOOL
AND EXTRACURRICULAR EDUCATION
OF CHILDREN AND STUDENT YOUTH..... 74

**Ignatishin A.V., Ignatyshin V.V., Ignatyshyn M.B.,
Izhak T.Y., Verbytsky S.T.**
HYDROLOGICAL FACTORS OF INFLUENCE
ON GEODYNAMIC PROCESSES IN THE
CARPATHIAN REGION 77

Levrints (Lőrincz) M.I.
FOREIGN LANGUAGE TEACHER PREPARATION
IN THE UNIVERSITIES OF THE USA 84

Lushpai T.I.
EDUCATION OF FEELING OF PATRIOTISM
IN PRESCHOOL CHILDREN IN MODERN
PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS..... 88

Malykhin A.O.
EDUCATIONAL-METHODICAL SUPPORT OF THE
METHODICAL TRAINING OF THE FUTURE TEACHERS
OF THE LABOR TRAINING AND TECHNOLOGIES 92

**Matokhnyuk L.O., Pidhaichuk S.Ya., Negai H.A.,
Mashovets N.S., Yavors'ka N.M.**
REALITIES OF EDUCATION DURING THE COVID 19
PANDEMIC: ORGANIZATION OF TEACHING DISCIPLINES
TO ENGINEERING AND ARCHITECTURAL SPECIALTIES..... 97

Mielkov Y.O.
IMPLEMENTATION OF HIGHER EDUCATION
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN CHINA 105

Mykhasiuk O.K.
MARKETING COMPONENT OF THE SYSTEM
OF PUBLIC GOVERNMENT IN THE INSTITUTION
OF GENERAL SECONDARY EDUCATION..... 109

Pantuk T.I., Vorobel M.M., Preis N.I., Boyanetska H.M.
PEDAGOGICAL IDEAS AND EDUCATIONAL
ACTIVITIES OF O. DUKHNOVYCH AND
I. STAVROVSKY: NATURE COMPLIANCE,
INTELLIGENCE, SPIRITUALITY OF A PERSONALITY 114

ЗМІСТ

ФІЛОСОФІЯ

Авер'янова Н.М., Воропаєва Т.С.
СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ ГЕОФІЛОСОФІЇ
ТА ГЕОКОНФЛІКТОЛОГІЇ 12

Дяченко А.В.
ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОЇ І УКРАЇНСЬКОЇ
УТИЛІТАРНОЇ ЕТНОГРАФІЇ 17

Лосик О.М.
ТРИАДА «ІНТЕЛЕКТУАЛ» – «ВЛАДА» –
«СУСПІЛЬСТВО»: ПОЛІТИЧНІ
ТА СОЦІАЛЬНІ КОНТЕКСТИ ВЗАЄМОДІЇ..... 24

Прокопович Л.В., Кириллова А.Г.
МАСКИ У «ТЕАТРІ» БУТТЯ В КОНТЕКСТІ
ПАНДЕМІЇ COVID-19 28

Симон Ю.С., Володченко А.О.
МЕТОДОЛОГІЧНА СТРАТЕГІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ
ПОДОЛАННЯ КРИЗИ ФІЛОСОФІЇ ПРАВА
НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ 32

Цюрупа М.В., Баранник М.В.
МЕРЕЖИВО ГРОМАД ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ
АКТУАЛЬНИХ ПОЗИЦІЙ (СОЦІАЛЬНО-
ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ)..... 36

Шавріна І.В.
ПРОБЛЕМА РЕЛІГІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ 41

ПСИХОЛОГІЯ

Блискун О.О.
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ
УСПІШНОСТІ РЕІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ
У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ
В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЇЇ ІДЕНТИЧНОСТІ 43

Орловська О.А.
СІМЕЙНА АДАПТАЦІЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ:
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ 47

ПЕДАГОГІКА

Бєбих В.В., Котелевська Р.А.
ПРИНЦИПИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНШОМОВНОГО
МУЛЬТИМЕДІЙНОГО КОНТЕНТУ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ 51

Бруєва В.А.
АДАПТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАГІСТРІВ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ
З ВИКОРИСТАННЯМ КОНТЕКСТНО-КОНЦЕНТРИЧНОГО
ПІДХОДУ 57

Ворона Л.І.
РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ
ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА СУМЩИНИ 61

Дмитрук З.А.
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ МОДЕЛІ
УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПОЗИЦІОНУВАННЯ
ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ 65

Замрозович-Шадріна С.Р.
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ
ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ
З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ 70

Зубрицький І.Я.
О. ТИСОВСЬКИЙ ПРО ПРОБЛЕМИ ШКІЛЬНОГО
ТА ПОЗАШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ
ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ 74

**Ігнатишин А.В., Ігнатишин В.В., Ігнатишин М.Б.,
Іжак Т.Й., Вербицький С.Т.**
ГІДРОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ
НА ГЕОДИНАМІЧНІ ПРОЦЕСИ
В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ 77

Леврінц М.І.
ІНШОМОВНА ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА
В УНІВЕРСИТЕТАХ США 84

Лушпай Т.І.
ВИХОВАННЯ ПОЧУТТЯ ПАТРІОТИЗМУ
В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СУЧАСНИХ
ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ 88

Малихін А.О.
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ 92

**Матохнюк Л.О., Підгайчук С.Я., Негай Г.А.,
Машовець Н.С., Яворська Н.М.**
РЕАЛІЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ
COVID 19: ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ
ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМ ІНЖЕНЕРНИХ
ТА АРХІТЕКТУРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 97

Мєлков Ю.О.
УПРОВАДЖЕННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ В КИТАЇ 105

Михасюк О.К.
МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА СИСТЕМИ
ГРОМАДСЬКО-ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ 109

УДК 14:304:316.7

Прокопович Л.В.,*к.т.н., доцент кафедри культурології, мистецтвознавства та філософії культури
Одеського національного політехнічного університету,
lada.prokopovich@gmail.com***Кириллова А.Г.,***студентка кафедри культурології, мистецтвознавства та філософії культури
Одеського національного політехнічного університету,
nasha.adel@gmail.com*

Україна, м. Одеса

МАСКИ У «ТЕАТРИ» БУТТЯ В КОНТЕКСТІ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Пандемія Covid-19 не лише виявила різні функції Маски у культурі, але й активізувала процес осмислення цього феномену в соціально-філософському дискурсі. Це осмислення ведеться, зокрема, в рамках концепції театральності соціокомунікативних проявів культури. Встановлено, що практика створення нестандартних масок під час тотального маскового режиму дозволила поєднати дві їх функції – захисну та декоративну (іміджеву). Це, в свою чергу, призвело до поєднання двох жанрів у «театрі» буття – «театру епідемії» і «театру масової культури».

Ключові слова: маска, театральність буття, масова культура, соціум, імідж, соціальний хаос.

Постановка проблеми. Пандемія Covid-19 не лише суттєво вплинула на деякі культурні явища та соціальні процеси, а й сприяла активізації їх осмислення в новому соціокультурному контексті.

Найбільш актуальною темою в цьому контексті стала тема Маски. Адаже майже з перших днів пандемії та маскового режиму, який було запроваджено в багатьох країнах світу, маску почали приймати не лише як засіб захисту від інфекції, а й як важливий елемент моди, іміджмейкінгу, соціальної комунікації, тобто всього того, з чого складається «театр» буття.

Тому дослідження цієї теми доцільно вести саме в дискурсі театралізації життя як соціокультурної практики.

Мета дослідження – аналіз культурних та соціальних функцій маски у «театрі» буття в контексті пандемії Covid-19.

Методологічна стратегія даного дослідження базується на концепції театральності соціокомунікативних проявів культури [8], яка передбачає використання методів та підходів соціокультурного аналізу.

Виклад основного матеріалу. Концепція театральності соціокомунікативних проявів культури формує погляд на деякі культурні явища та соціальні процеси, як на театральні дійства, спектаклі. Костюми, прикраси та аксесуари розглядаються тут як невід'ємна частина сценографії «театру» життя.

Оскільки під час пандемії Covid-19 захисні медичні маски стали елементом костюму (ділового, повсякденного тощо) багатьох людей, то можна говорити про чергову актуалізацію зв'язку «театру» буття із модою.

Мода завжди була чутливою до змін, які відбувалися у соціумі в результаті культурних, науково-технічних, соціальних або політичних процесів.

Наприклад, коли в європейській архітектурі з'явився готичний стиль, з його гостроверхими вузькими вежами та башточками, мода відреагувала на це появою високих гостроверхих зачісок та головних уборів у жінок і взуттям з гострим носком у чоловіків.

У періоди революційних переворотів, коли прояви театральності в політичних процесах стають особливо явними та актуальними, саме костюмна атрибутика дозволяє втягнути у політичний «театр» максимальну кількість членів суспільства, роблячи їх не лише глядачами, а й учасниками [5, с.17]. Наприклад, у 1790 році у Франції, представники аристократичної молоді ввели в моду чорні фраки – на знак жалоби за монархією. Жіноча мода також не залишилась осторонь: кокетливі шляпки було замінено на головні убори, схожі на каски, а в каблучки замість діамантів вставлялося каміння зі стін Бастилі [2].

На початку 40-х років ХХ століття на жіночу моду вплинула військова форма: пряма юбка, строгий жакет, схожий на військовий френч, тощо. Згодом військова тема у моді продовжилася під впливом американської політики локальних війн у 70-х роках ХХ століття. У жіночому одязі набув розвитку так званий стиль «мілітарі» (military style). У моду увійшли гімнастерки, погончики, камуфляжний принт, шорти-бермуди тощо [3, с.105].

Звісно ж, що і така подія, як пандемія Covid-19, не могла не відобразитися у моді. Тим паче, що це відбулося у «примусовому порядку». Адаже масковий режим став обов'язковою частиною карантинних заходів, які впроваджувалися майже у всіх країнах світу. В результаті, захисна медична маска стала не лише обов'язковим елементом костюму багатьох людей, а й своєрідним символом культурної ситуації, що склалася.

Цей символізм відобразився, наприклад, у флешмобі, коли у різних країнах світу захисні медичні маски люди повдягали на пам'ятники та арт-об'єкти, які є культурними «візитівками» їх міст. У Нью-Йорку маску наділи на бронзову скульптуру «Безстрашна дівчинка», у Брюсселі – на статую хлопчика-дзюркунчика, у Лондоні – на статую Шерлока Холмса і т.д. В Одесі також всі пам'ятники були «захищені» від вірусу, в тому числі – і Кіт вчений в арт-об'єкті «Древо пізнання» на території Одеського національного політехнічного університету (рис.1).

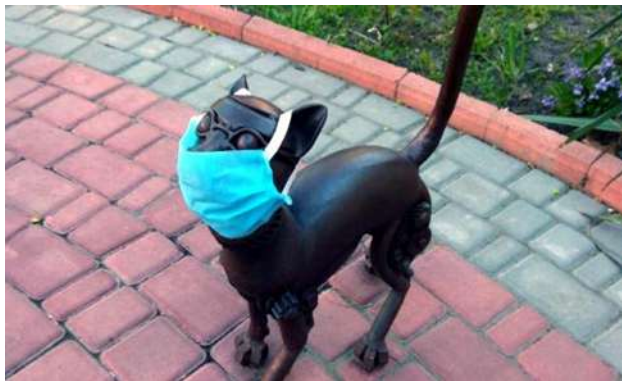

Рис. 1. Кім вчений у масці проти коронавірусу (фрагмент арт-об'єкту «Древо пізнання», Одеса)

Цей флешмоб не лише сприяв тематичному оформленню «декорацій» у «театрі» життя в умовах пандемії, а й зайвий раз нагадував про необхідність носити захисні маски.

В ефірі телевізійного ток-шоу «Чорний лебідь» (телеканал NewsOne, 31 березня 2020 р.) український політолог Вадим Карасьов, який з'явився у студії в чорній масці із металевими заклепками і застібною-блискавкою, сказав: «Це вже елемент культури – маски. Дизайнери працюють над тим, щоб ми більш культурно і модно переносили всі ці негаразди».

Слід зауважити, що маска завжди була елементом культури (К. Леві-Строс [4], Л. Софронова [9], А. Баканурський [1]), вона від початку була одним із елементів «театру» буття [6], але в умовах пандемії Covid-19 набула особливої актуальності.

Ця ситуація викликала одночасно два ефекти: психологічний, пов'язаний із страхом перед біологічною загрозою, і творчий, пов'язаний із поширенням практики створення авторських, нестандартних захисних масок.

Від початку оголошення пандемії майже по всьому світу виникла проблема з медичними масками. Дефіцит масок особливо гостро відчувався в епіцентрах розповсюдження інфекції. Люди масово скуповували маски, не розуміючи при цьому, як їх правильно носити, як довго їх можна носити, для чого, власне, вони потрібні. Не всі розуміли, що звичайна медична маска призначена на для того, щоб захищати від вірусу того, хто її носить, а для того, щоб вірус від людини у масці не передався іншим.

Ціни на захисні медичні маски різко зросли. В Україні, наприклад, маски, які раніше коштували 3–5 гривень, у розпал епідемії можна було придбати в аптеках вже за 20–25 гривень. Та й далеко не в кожній аптеці вони були.

Як люди почали виходити із цієї ситуації?

Перше, на що спромоглися люди з невеликими статками, – одноразову маску «перекваліфікували» у багаторазову. Хтось прав маску із милом, хтось обробляв антисептиком, хтось «прожарював» в мікрохвильових печах, а хтось просто відкладав або вивішував на три дні, щоб під дією сонячних променів вірус помер. Проте з часом маска все одно втрачала і зовнішній вигляд, і захисні функції. Купляти нову одноразову маску за 25–30 гривень не кожен міг собі дозволити.

Поступово люди почали виготовляти захисні маски самостійно. В Інтернеті з'явилося багато рекомендацій,

як пошити маску власноруч із старої блузки або хустинки.

Звісно ж, за таких умов мало хто захоче шити маску під стандартну – білу або бліденько-блакитну. Шухляди зі старими речами надали більш широкого простору для варіацій «маскової естетики». Пошити (або придбати вже готову) багаторазову маску із тканини можна було на будь-який смак і колір, до будь-якого костюму: чорну під строгий діловий імідж (або під образ гота чи рокера), рожеву під гламурну сумочку або шарфік, з квітастим принтом під літній сарафан тощо. А можна пошити універсальну маску, яка пасувала би до будь-якого одягу. Наприклад, чорна маска із білими пташками (рис. 2) може бути доречною у більшості гардеробів сучасної молоді.

Рис. 2. Багаторазова захисна маска, зроблена власноруч

До гардеробів «світських левиць», звісно ж, такі простенькі маски не пасують. Тому серед відомих персон почалися справжні змагання з найбільш оригінальних та вишуканих масок. Яна Рудковська, наприклад, на тижні моди у Парижі з'явилася у чорній масці з трьома паперовими квіточками Chanel. А прима-балерина Анастасія Волочкова віддала перевагу стразам у своїй масці.

Долучилися до цього тренду і українські жінки-політики. Багато галасу в Інтернеті наробила гіпюрова маска депутатки від партії «Слуга народу» Людмили Марченко. Хоча сама депутатка дуже пишалася своїм образом (і навіть назвала ім'я дизайнерки із Тернополя, яка створила цю маску), більшість користувачів Мережі маску не оцінили, припустивши, що зроблено її було із деталі нижньої білизни.

Більш вишуканий імідж завдяки масці створила собі депутатка від «Європейської солідарності» Софія Федина. Її чорна маска із вишивкою в українських традиціях гармонійно доповнила одяг, в якому вона виступала з трибуни Верховної Ради на позачерговому засіданні 13 квітня 2020 року.

Якщо взяти до уваги той факт, що такі маски (дизайнерські, хенд-мейд) завжди є унікальними, ексклюзивними, то зрозуміло, що ця практика досить креативно урізноманітнила карантинний «маскарад».

Це урізноманітнення хоч і було результатом вирішення проблеми економічного характеру (брак медичних масок, високі ціни на них), одночасно стало і способом пом'якшення психологічного дискомфорту від необхідності носити маски. Адже не всі люди були готові сховати свою індивідуальність за Маскою. Культура постмодерну довго й наполегливо привчала людей до того, що головною цінністю західної цивілізації є індивідуальність особистості, свобода її самовираження. Часто це самовираження реалізовувалося через зовнішній вигляд, через створення індивідуального іміджу.

До того ж, в останні роки деякі країни Європи (Австрія, Бельгія, Болгарія, Данія, Франція, Німеччина, Італія, Іспанія) вели активну боротьбу проти практики закриття обличчя жінками-мусульманками під час носіння нікабу або паранджі (Deutsche Welle, 01 жовтня 2018 р.).

Стрімке, неочікуване руйнування всіх цих установок в багатьох випадках призвело до реакції неприйняття, супротиву, іноді й принципової відмови від носіння захисної маски («Не буду носити цей намордник!»).

В тих випадках, коли маска асоціювалася із зазіханням не на свободу людини, а на прояв її індивідуальності, нестандартні захисні маски стали в нагоді, бо дозволяли хоч якось цю індивідуальність підтримувати.

Результати цих намагань зараз можна спостерігати на виставках, які починають організовувати в музеях різних країн. Наприклад, в Національному музеї Чехії відкрили експозицію креативних масок, які люди робили власноруч. Є там пов'язка із мапою пражського метро, яку розмалював хлопчик-аутист, є маска, яку наречена пошила із весільної сорочки чоловіка, та багато інших унікальних експонатів (Сайт «Народный корреспондент», 22 травня 2020 р.).

Таким чином, бачимо, що практика створення нестандартних захисних масок дозволила поєднати дві функції маски – захисну і декоративну. Це, в свою чергу, призвело до поєднання у «театрі» буття двох жанрів – «театру епідемії» і «театру масової культури» [7].

Слід зазначити, що така комбінація вже мала місце в історії – у середньовічній Європі під час епідемії чуми. Тоді на перший план подій вийшли чумні лікарі. На початку XVII століття сформувався їх образ, характерною рисою якого була виразна і страшна «носата» маска, яка нагадувала пташиний дзьоб. Такий специфічний вигляд у купі із магічним «ореолом», що витав над сміливими лікарями, не міг не залишити слід у європейській культурі. Звідси – персонаж Доктор у такій самій масці в італійському театрі «комедія дель арте», звідси – маска венеційського карнавалу, дуже схожа із маскою чумного лікаря.

«Театр епідемії» XXI століття виглядає не так містично і лячно. Хоча і тут паніки не бракує, чому сприяє той факт, що наразі захисні маски носять не лише лікарі, а й пацієнти (реальні та потенційні). Тотальний масковий режим поєднує «театр епідемії» із «театром масової культури», в якому страх перед невидимим ворогом (вірусом) перетинається із бажанням зустріти його криво – в гламурній масці зі стразами, штучними квітами, вишивкою, мереживом тощо.

Відома максима про те, що краса врятує світ, тут набуває особливого сенсу. І не лише з психологічної точки зору, а й з екологічної. Адже в світі стрімко зрос-

тає кількість викинутих одноразових масок, які потребують утилізації. Багаторазові маски дозволяють скоротити об'єми таких відходів.

В цілому ж, коронавірусний «маскарад» є додатковим підтвердженням думки про те, що театралізація життя допомагає людям впоратися (якоюсь мірою) з психологічним дискомфортом та екзистенційними страхами, які виникають в умовах соціального хаосу [8]. Хаос, який спровокувала пандемія Covid-19 (у купі із світовою фінансово-економічною кризою, екологічними проблемами), не лише посилив цю тенденцію, а й додав нові штрихи до сценографії «театру» буття.

Висновки. Аналіз культурних і соціальних функцій маски у «театрі» буття в контексті пандемії Covid-19 показав, що:

1) масковий режим, який був запроваджений у багатьох країнах світу, не лише викликав дискусію щодо ефективності цього способу захисту від інфекції, а й актуалізував тему Маски як соціокультурного феномену;

2) визнання маски обов'язковим елементом костюму, дозволяє розглядати її в контексті моди, яка завжди була важливою складовою «театру» буття;

3) в «театрі» буття періоду пандемії Covid-19 функції маски проявилися у драматургії – з психологічним ефектом, пов'язаним із страхом перед біологічною загрозою; та у сценографії – з творчим ефектом, пов'язаним із поширенням практики створення авторських, нестандартних захисних масок;

4) практика створення нестандартних (дизайнерських, хенд-мейд) масок дозволила поєднати дві функції маски – захисну і декоративну, завдяки чому в «театрі» буття поєдналися два жанри – «театр епідемії» і «театр масової культури».

Література

1. Бақанурський А.Т. *Жизнь, игра, театральность: исследование в трёх актах с прологом и эпилогом* / А.Т. Бақанурський. – Херсон: Тринь Д.С., 2013. – 318 с.
2. Бақерқина О.А. *Мода и театр: грани взаимодействия: монография* / О.А. Бақерқина. – Екатеринбург: ФГТУ, 2012. – 133 с.
3. Бромлей Ю.В. *Создано человечеством* / Ю.В. Бромлей, Ф.Т. Подольный. – Москва, 1984. – 272 с.
4. Леви-Стросс К. *Путь масок* / К. Леви-Стросс. – Москва: Республика, 2000. – 399 с.
5. Прокопович А.В. *Исследование костюмных украшений и аксессуаров как средств коммуникации в политическом «театре»* / А.В. Прокопович // *Scientific Journal "ScienceRise"*. – 2018. – № 1(42). – С. 16-19. DOI: 10.15587/2313-8416.2018.121879.
6. Прокопович А.В. *Концепт «маска» в социально-философскому осмысленні «театру» буття* / А.В. Прокопович // *Scientific Journal "Virtus"*. – 2019. – #31. – Ф. 16-20.
7. Прокопович А.В. *Маска как точка пересечения «театра эпидемии» и «театра массовой культуры»* / А.В. Прокопович // *Labyrinths of Reality: Collection of scientific works*. – Iss. 3(8). – Montreal: СРМ "ASF", 2020. – Ф. 19-21.
8. Прокопович А.В. *Театральність в соціокомунікативних проявах культури: соціально-філософське дослідження: монографія* / А.В. Прокопович. – Одеса: Екологія, 2019. – 336 с.
9. Софронова А.А. *Маска как приём затруднённой идентификации* / А.А. Софронова // *Культура сквозь призму идентичности*. – Москва: Индирик, 2006. – С.343-359.

References

1. Bakanursky A.G. *Zhizn', igra, teatral'nost': issledovaniye v trokhi aktach s prologom i epilogom (Life, play, theatricality: a study in three acts with a prologue and an epilogue)*. – Kherson, 2013. – 318 p.
2. Bakerkina O.A. *Moda i teatr: grani vzaimodejstviya / O.A. Bakerkina*. – Ekaterinburg, 2012. – 133 p.
3. Bromley Yu.V. *Sozdano chelovechestvom (Created by humanity) / Yu.V. Bromley, R.G. Podolny*. – Moscow, 1984. – 272 p.
4. Levi-Strauss C. *Put' masok (The way of the masks) / C. Levi-Strauss*. – Moscow, 2000. – 399 p.
5. Prokopovich L.V. *Issledovanie kostyumnykh ukrasheniy i aksessuarov kak sredstv kommunikatsii v politicheskoy "teatre" (Study of jewelry and accessories as a means of communication in a political "theater") / L.V. Prokopovich // Scientific Journal "ScienceRise"*. – 2018. – № 1(42). – С. 16-19. DOI: 10.15587/2313-8416.2018.121879.
6. Prokopovich L.V. *Kontsept "maska" v sotsial'no-filosofskomu osmyslenni "teatru" buttya (The concept of "mask" in*

the socio-philosophical understanding of the "theater" of being) / L.V. Prokopovich // Scientific Journal "Virtus". – 2019. – #31. – P. 16-20.

7. Prokopovich L.V. *Maska kak tochka peresecheniya "teatra epidemii" i "teatra massovoy kultury" (The mask as the intersection of the "theater of the epidemic" and the "theater of mass culture") / L.V. Prokopovich // Labyrinths of Reality: Collection of scientific works*. – Iss. 3(8). – Montreal: СPM "ASF", 2020. – P. 19-21.

8. Prokopovich L.V. *Teatral'nist' v sotsiokomunikativnykh proyavakh kultury: sotsial'no-filosofskoye doslidzhennya: monografiya (Theatricality in socio-communicative manifestations of culture: socio-philosophical research: monograph) / L.V. Prokopovich*. – Odessa, 2019. – 336 p.

9. Sofronova L.A. *Maska kak priyom zatrudnnoy identifikatsii (Mask as a method of difficult identification) / L.A. Sofronova // Culture through the prism of identity*. – Moscow, 2006. – P. 343-359.

Prokopovich L.V.,

Ph.D. Engineering, Assoc. Professor, Department of Art History, Cultural Studies and Philosophy of Culture, Odessa National Polytechnic University, lada.prokopovich@gmail.com

Kyrylova A.G.,

Student of the Department of Art History, Cultural Studies and Philosophy of Culture, Odessa National Polytechnic University, nasha.adel@gmail.com

Ukraine, Odessa

MASKS IN THE "THEATER" OF BEING IN THE CONTEXT OF THE COVID-19 PANDEMIC

The Covid-19 pandemic not only showed the different functions of the Mask in culture, but also intensified the process of understanding this phenomenon in socio-philosophical discourse. This understanding is carried out in the framework of the concept of theatricality of socio-communicative manifestations of culture. It was established that the practice of creating non-standard masks made is possible to combine their two functions – protective and decorative (image). This led to the combination of two genres in the "theater" of being – the "theater of the epidemic" and the "theater of mass culture".

Key words: mask, theatricality of being, mass culture, society, image, social chaos.

Editor-in-Chief	M.A. Zhurba
Deputy Editor-in-Chief:	I.O. Kuzmichenko E.B. Talishinski E.V. Starichenko
Mainhandling Editor	Yu.V. Kravchenko
Proofreader	E.V. Starichenko
Designer	T.H. Aldakimova
Makeup	E.V. Starichenko

Journal Editorial Staff Contact Information.

**Post Address: 92600 Ukraine, Svatove,
106 Zoriana Str. Sobornist
Journal «Virtus» Editorial Staff,
tel.: +38 (050) 227 30 03,
e-mail: virtustoday@gmail.com
website: <http://www.virtus.conference-ukraine.com.ua>**

Center of Modern Pedagogy «Learning Without Borders»

**Post Address: 7275, boul Langelier, CP88022 Montreal, QC, H1S 3G9, CANADA
e-mail: info@pedagogiemoderne.com
website: <http://www.pedagogiemoderne.com>**

Signed for printing 29.06.2020.

Format 60×84 1/8. Paper offset. Font Times.

**Offset printing. Conventional printed sheet 33,4 Publisher's sheet-copy 33,4
Circulation 500 copies. Order 3046.**

Printed PE Shpak V. B.

**The certificate on the state registration B02 No. 924434 from 11.12.2006
Ternopil, Prosvity St. 6.
phone 8 097 99 38 299
E-mail tooums@ukr.net**
